

**Styrelseärende
Styrelsen 2019-06-13
Ärende 11**

Handläggare: Allan Leveau
Telefon: 08-508 371 50

Till styrelsen

Lägesrapport nyproduktion

VD:s förslag till beslut

Styrelsen för Svenska Bostäder beslutar följande.

Lägesrapport nyproduktion godkänns.

Vällingby den 29 maj 2019

Pelle Björklund
VD

Bakgrund

Svenska Bostäder ska hålla en byggtakt om 500 - 700 nya lägenheter per år. Vi ska bygga hållbara och trygga boendemiljöer med god kvalitet för långsiktigt förvaltande. Vi bygger för alla grupper i samhället för att på det sättet bland annat öka flexibiliteten på hyresrättsmarknaden. Exempel på särskilda satsningar är Snabba Hus, studentbostadsprojekt och Stockholmshusen.

Målet för 2019 är 773 byggstartade lägenheter, tillika målvärde för rapportering i ILS till staden, enligt affärsplanen för Fastighetsutvecklingsavdelningen.

Vår ägare, Stockholms Stadshus AB, har som mål att de tre bostadsbolagen ska byggstarta 1 500 – 2 000 lägenheter 2019.

Ärendet

Nuläget

Svenska Bostäders projektportfölj har här uppdelats i kategorier beroende på vilka skeden och faser som projekten befinner sig i.

Dessa är

1. Projekt under produktion (anges momentant)
 - 1a. Byggstartade innevarande år
2. Byggstarter för projekt med lagakraftvunnen detaljplan, kvarvarande
3. Byggstarter för projekt i planskede/bygglov *eller* överklagade
4. Byggstarter för projekt i sökta markanvisningar och projektidéer

Kategori	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022	Antal 2023	Antal 2024
1+1a	1 763					
1a	0					
2	467	193	471	108	0	
3	0	556	366	977	1 234	470
4	0	0	0	190	350	460
Summa exkl 1	467	749	837	1 275	1 584	930

För utvecklad plan med projektnamn inom varje kategori hänvisas till **Bilaga 1**. Antalet avser gjuden bottenplatta. Totalt antal, över redovisade sex år, är ca 5 800 lägenheter. Av dessa utgör ca 4 800 lägenheter i erhållna markanvisningar.

Förändringar

Här förklaras större förändringar från föregående redovisning.

Kat 1: Albano justerat efter att samliga bygglov nu är klara. (- 38)

2019: Ingen förändring.

2020: Ingen förändring.

2021: Ingen förändring.

2022: Ingen förändring.

2023: Ingen förändring.

2024: Ingen förändring.

Markanvisningar under 2019.

Föreslagen markanvisning vid Husby Södra om 350 lägenheter återremitterades av Exploateringsnämnden den 2019-04-25 för omarbetning.

Mål och syfte

Syftet med denna rapport är att regelbundet redovisa för styrelsen hur projekten utvecklas i förhållande till fastställda mål vad gäller nyproduktion.

Åtgärder

Inom Stockholmshuset "processas" nu 3 625 lägenheter. Svenska Bostäder har 1 337 av dessa. Det saknas alltså 1 375 lägenheter för att nå "taket" i målintervallet om 3 500 – 5 000 lägenheter inom avtalsperioden, det vill säga avropade före årets slut.

Bolagens arbetsgrupp för framtagande av förfrågningsunderlag för ny upphandlingsperiod från år 2020 för Stockholmshusen är nu ett pågående arbete.

Svenska Bostäder, Familjebostäder och Stockholmshem träffas fyra gånger per år inom "Samarbete för en ökad effektivitet" för att bland annat diskutera markan- skaffningsfrågor och frågor som rör effektivare detaljplaneprocesser. Repetitions- utbildning i att använda gemensamma ackvisitionskartan har genomförts. Nästa möte är bokad till den 17 juni.

Bolaget deltagande i Sveriges Allmännyttas "Klimatinitiativet" kommer presenteras i lägesrapporten vid styrelsemöte den 5 september 2019.

De tre bolagens fastighetsutvecklings-/byggchefer träffas kontinuerligt och diskuterar frågor kring projekt, markanvisningar, produktionskostnader, möjligheten till anbud från nya entreprenörer m.m. Ett gott samarbete kring strategiska frågor om nyproduktion.

En översyn av tidigare sökt mark genomförs. För mark som fortfarande, eller åter igen, är intressant söker bolaget om den marken.

Tidsplan och ekonomi

Redovisningen omfattar det som motsvarar rullande femårsplan, för tider för byggstart se bilaga.

Kommande beslut närmaste året (ändringar finns från föregående redovisning)

Björnlandet	Slutredovisning	Juni
Drakenberg (ombyggnad)	Slutredovisning	December
Vallgossen	Slutredovisning	December
Hagastaden	Inriktningsbeslut	Oktober
Växthusvägen, Hässelby Villastad	Inriktningsbeslut	Oktober
Kristinebergs slottspark, Kristineberg	Inriktningsbeslut	Oktober
Kotka och Saima, Akalla	Inriktningsbeslut	December
Mangon (fd Persikan), Södermalm	Genomförandebeslut	December
Garagevägen, Hammarbyhöjden	Genomförandebeslut	December
Dalen 13, Gamla Enskede	Genomförandebeslut	Mars -20
Familjen, Östberga C	Genomförandebeslut	Mars -20
Björnmossevägen	Genomförandebeslut	April -20

Risker

Utdragna eller pausade plan- och programprocesser utgör risk både vad gäller igångsättningstid och ekonomi. Intresset från bostadsrättsbyggare har svalnat och utgör hinder för staden att få ekonomi i utvecklingsområden.

Lokal opinion mot nybyggnadsprojekt är också en riskfaktor och en av orsakerna till utdragna planprocesser.

Uppföljning

Svenska Bostäder genom Fastighetsutvecklingsavdelningen uppdaterar aktuella listor motsvarande den bilagda. Vi följer kontinuerligt planprocesserna och reviderar när någon milstolpe i projekten nås. Detta kan vara "Projektidé", "Erhållen markanvisning", "Start-PM", "Nytt skede" i planprocessen, "Laga kraft", "Överklagad plan" osv.

Fastighetsutvecklingsavdelningen lämnar "Lägesrapport nyproduktion" vid varje styrelsemöte.

Presentation av arbetet med "Rättvist Byggande".

Rättvist Byggande sätter stopp för fusk.

Fusk är ett svagt ord för att beskriva det som pågår på byggarbetsplatser i Stockholm. Människor utnyttjas av oärliga och kriminella företag, dessa företag tjänar pengar på deras och beställarens bekostnad. Svarta löner medför dessutom minskade intäkter för samhället. En viktig del i vårt hållbarhetsarbete är att motarbeta detta.

Svenska Bostäder ska arbeta på ett strukturerat sätt för att motverka ekonomisk brottslighet, svartarbete och oegentligheter på byggarbetsplatser. Därför har samtliga projektledare gått en utbildning i Rättvist Byggande. Föreläsare på kursen var företrädare för bland annat Ekobrottsmyndigheten, Gränspolisens, Skatteverket, Arbetsmiljöverket och Stockholms Byggmästareförening.

Nu är våra projektledare medvetna om problemen och om något är misstänkt ska det tas upp med huvudentreprenören som ska säkerställa att allt går rätt till. Många gånger så handlar det om underentreprenörer som utnyttjar människor som inte har arbetstillstånd. De som utnyttjas bor dåligt, har dåliga villkor och många gånger genererar det en dålig arbetsmiljö för fler på bygget.

Det görs ibland oannonserade gryningsräder från ovanstående myndigheter på byggarbetsplatser, och tyvärr händer det att byggarbetare springer från platsen.

För att arbeta enligt vit jobbmodell så är det viktigt att stängsla in byggarbetsplatser, att alla har giltigt ID06, ID-handling och arbetstillstånd.

För att säkerställa sund konkurrens på lika villkor och hålla byggarbetsplatser fria från oegentligheter ställer vi många krav i upphandlingen. Vi gör också många kontroller av våra entreprenörer och vi kräver att alla entreprenörer ska uppfylla kontraktskraven.

Vi kommer också inom kort att teckna avtal med en upphandlad säkerhetskonsult för arbetsplatskontroller. Stockholmshem har tidigare genomfört arbetsplatskontroller med detta företag och deras erfarenheter är mycket goda.

Systerbolagen inom Stockholms stad kommer inom kort att underteckna en gemensam avsiktsförklaring i syfte att stärka vårt arbete med Rättvist Byggande.

Den som ser något misstänkt på en byggarbetsplats kan, förutom att lyfta frågan internt, vända sig till en oberoende organisation, Fair Play Bygg, som har en whistleblower-funktion på sin webbplats:

<https://fairplaybygg.se/sv/anmalhandling> 6

Bilaga

1. Projektlista daterad 2019-05-24
-

Svenska Bostäders nyproduktion av bostäder

Senast ändrad:

2019-05-24

Bilaga till Nybyggnadsrapport 2019-06-13

Kvarter/Projektamn	Stadsdel	Antal lgh i port- följ	Markanvisning	Planläge	Kategori	Kommentarer	Invest beslut	Inrikt beslut	Avser bottenplatta						
									2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utfall sökta markanvisningar: Avser bedömt utfall utifrån bruttolista över sökta markanvisningar.									919	467	749	837	1275	1584	930
Startade före 2019. Pågående.															
Nybohovsbacken	Liljeholmen	91	feb-08	Laga kraft aug-13	1		feb-14								
Ståthällaren	Bagarmossen	76	maj-11	Laga kraft 9 feb-16	1		apr-16								
Albano T1, Krt 9, 14, 15, 16	Norra Djurgården	692	maj-09	Laga kraft jan-15	1		apr-15	sep-12							
Sabbatsberg 18	Vasastaden	42	apr-14	Laga kraft 28 jul -16	1		dec-16								
Kvarnseglet 3 och 4	Rinkeby	105	feb-14	Laga kraft apr -17	1		jun-17		105						
Albano Krt 12, -13, 17	Norra Djurgården	259	maj-09	Laga kraft jan -15	1		apr-15	sep-12	278						
Ledinge 1	Tensta	172	nov-14	Laga kraft nov -17	1	Sthlm-husen	okt-16	jun-16	172						
Silvret	Grimsta	113	maj-10	Laga kraft feb -17	1		jun-17		113						
Snabba Hus, Räckstavägen	Norra Ängby	247	apr-14	Bygglov erh 2017-06-20	1	Tillfälligt bygglov	jun-16		247						
Lokal till lägenhet		20	Egen mark	Bygglov	1	Lillkvärnen, Trondheim, Guldet, Pennstället, Kvicksilvr			4						
Summa före 2019:		1817													
Varav rapporterade inflyttade:		54		Nybohovsbacken 54 lg.											
2019, byggstarter															
Summa 2019:		0													
Summa lägenheter i pågående projekt:		1763													
2019, kvarvarande byggstarter															
Snabba Hus, Bergslagsv	Norra Ängby	134	apr-14	Bygglov erh 2017-06-20	2	Tillfälligt bygglov	jun-16		134						
Plankan	Södermalm	158	egen mark	Laga kraft jan-14	2	Varav 50 studentlg.	okt-16		158						
Greken	Blackeberg	95	maj-15	Laga kraft 2018-01-12	2		mar-18		95						
Grönskär/Söderarm, Kärrtorp C	Kärrtorp	72	dec-13	Laga kraft dec -16	2	Ny upphandling - fn överprövad.	feb-19		72						
Lokal till lägenhet	Flera	8	Egen mark	Bygglov	2	Skänninge 3 st, Mariedal 2 st, Trondheim 3 st.			8						
Summa:		467													
2020															
Mangon, fd Persikan	Södermalm	167	jun-04	Laga kraft 2018-01-18	2		dec-19	jun-17	167						
Garagevägen	Hammarbyhöjden	80	apr-16	Laga kraft 2018-09-12	3	Sthlm-husen. P-frågan utreds.	dec-19		80						
Dalen 13	Gamla Enskede	50	sep-13	Granskningskede	3	Antas Q2 2019	mar-20		50						
Familjen	Östberga	80	nov-15	Start-PM 2015-11-05	3	Antas Q3 -19. Student-lg.	mar-20		80						
Husby garage, 6 fstgh.	Husby	122	nov-16	Planskede	3	3 fstgh ägande, 3 fstgh TR.	jun-20		122						
Björnmossevägen	Kälvesta	224	dec-17	Start-PM 2017-12-14	3	Stockholmshusen	apr-20	dec-18	224						
Lokal till lägenhet	Södermalm, Rinkeby	26	Egen mark	Bygglov	2	Kv Pyramiden 8, Rinkeby Allé			26						
Summa:		749													
2021															
Vid Kärrtorps IP, etapp 1	Kärrtorp	100	nov-15	Planskede	3	Sthlm-husen	okt-20	mar-17				100			
Islandstorget, kv D	Blackeberg	70	dec-10	Laga kraft 2017-12-14	2		2020-		70						
Valla Södra, Årstafältet et 1	Årsta/Östberga	169	okt-11	Laga kraft 2017-05-24	2	Varav 123 studentlg.	dec-20	mar-18	169						
Valla Norra, Årstafältet et 1	Årsta/Östberga	43	okt-11	Laga kraft 2017-05-24	2		2021-		43						
Björkhagens Centrum	Björkhagen	90	dec-15	Samråd mar -19	3		2021-		90						
Dalen 21	Gamla Enskede	104	sep-13	Granskningskede	3	Antas Q3 2019	dec-20	okt-17	104						
Ålesund 1, Husby C	Husby	72	sep-16	Samråd apr -19	3		2021-		72						
Kvarnögat, Kvarnfallet	Rinkeby	78	sep-11	Laga kraft dec -16	2	Sista delen Rinkeby Allé	2021-		78						
Islandstorget, kv A	Blackeberg	48	dec-10	Laga kraft 2017-12-14	2		2021-		48						
Islandstorget, kv B	Blackeberg	60	dec-10	Laga kraft 2017-12-14	2	Studentbostäder.	2021-		60						
Lokal till lägenhet	Kärrtorp	3	Egen mark	Bygglov	2	Kv Tjärven			3						
Summa 2021:		837													
2022															
Vid Kärrtorps IP, etapp 2	Kärrtorp	300	nov-15	Planskede	3	Sthlm-husen	okt-20	mar-17				300			
Primus	Lilla Essingen	108	dec-08	Laga kraft 2018-03-19	2		okt-21	dec-17	108						
Kämpinge 2	Tensta	174	maj-17	Planskede	3	Sdf-kontor i separat projekt.	feb-22	mar-18	174						
Oslo 9 + Bergen 2	Husby	63	apr-17	Samråd apr -19	3		2021-		63						
Växthusvägen	Hässelby Villastad	240	sep-18	Start-PM 2018-12-14	3	Sthlm-husen	sep-21	okt-19	240						
Friherregatan	Hässelby Gärd		nov-18	Start-PM bordlagt	4	Sthlm-husen	2021-								
Kotka o Saima, etapp 1	Akalla	200	nov-17	Start-PM 2018-12-14	3	Utv av egna garagebyggnader	feb-22	dec-19	200						
Utfall av sökta markanvisningar					4							190			
Summa 2022:		1275													
2023															
Värbergsvägen	Skärholmen	226	maj-04	Planskede	3	Sthlm-husen. Antas Q3 -19.	jun-22	feb-18					226		
Bromstenskilen	Bromsten	150	apr-14	Start-PM 2016-03-01	3	Kan ev. bli 150 lgh till	feb-23	jun-20					150		
Hagastaden kv 13	Vasastaden	341	mar-18	Start-PM 2018-04-18	3	Studentbostäder	mar-23	sep-19					341		
Kotka o Saima, etapp 2	Akalla	200	nov-17	Start-PM 2018-12-14	3	Utv av egna garagebyggnader	feb-22	dec-19					200		
Stopvägen, kv Farnen	Åkeslund	100	dec-17	Start-PM 2017-12-14	3		2023-						100		
Regnet 2	Björkhagen	80	nov-16	Start-PM 2017-12-14	3	Garageförening kan överklaga	2023-						80		
Kristinebergshöjden	Kristineberg	137	aug-03	Start-PM 2013-03-27	3	Buller och risk	feb-23	apr-20					137		
Utfall av sökta markanvisningar					4								350		
Summa 2023:		1584													
2024															
Ätten 5, Östb PC	Östberga	100	feb-13	Start-PM 2015-11-05	3	Utgår som Sthlm-husen.	2024-							100	
Östberga Norra	Östberga	220	jun-17	Start-PM 2017-06-15	3	Senarelagt, ej Sthlm-husen?	2022-	dec-17						220	
Ålgrötevägen	Bredäng	150	nov-16		3	Inom Fokus Skärholmen	2024-	2021-						150	
Utfall av sökta markanvisningar					4									460	
Summa 2024:		930													
2025 och senare															
Södra Årstafältet et 6	Östberga	180	apr-14	Start-PM 2015-11-05	3	Enligt Årstafältets plan 2026	2026-	2022-							
									919	467	749	837	1275	1584	930
								År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024